

► ILO Bilgi

Haziran 2023

Genç istihdamında iyileşme oldu mu? *

Önemli noktalar

- COVID-19 krizinin en kötü günleri geride kalmış olsa da, gençlerin işgücü piyasasına katılımına ilişkin sonuçlar henüz kriz öncesi eğilimleri yansıtacak seviyelere tam olarak geri dönmüş değil.
- 2022’de küresel düzeyde genç istihdamının nüfusa oranı (yüzde 34,5) 2019’daki oranın 0,7 puan altında kalırken, ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde (*NEET, neither employed nor in education or training*) olan nüfus içinde gençlerin payı (yüzde 23,5) 2019’daki payın 0,6 puan üstünde gerçekleşerek yüksek seviyede kalmaya devam etti. Yetişkinlerde ise direncin daha yüksek olduğu görüldü: 2021’de 2019 seviyelerini aşan istihdam seviyelerine ulaşıldı.
- Genç işgücü piyasasındaki devam eden durgunluk beklentisi, en çok düşük gelirli ekonomilerde belirgin: Düşük gelirli gruplar içinde ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde olan gençlerin payı 2022’de 2019’a kıyasla 1 puan daha yüksekti (yüzde 27,7). Aynı zamanda, düşük gelirli ekonomilerdeki genç işsizliği oranı da 1,1 puan yüksekti.
- Bölgelere bakıldığında, Arap Devletleri, Doğu Asya, Sahra Altı Afrika ve Güney Asya’da işsizlik oranlarının kriz öncesi döneme kıyasla hâlâ yüksek olduğu, istihdam oranlarının da düşük seyrettiği görüldü. Bu bölgelerin aksine, Avrupa ve Kuzey Amerika’ya ilişkin işgücü piyasası göstergelerinde, kriz sonrası dönemde genç işçiler de dahil olmak üzere işçilere olan talebin gücünü yansıtacak şekilde tam bir iyileşme görüldü.
- Öncelikle gelişmekte olan bölgelerde, gençlerin ortalamının üzerinde bir oranı tarım sektöründe çalışmaya başladığından, kriz gençlerin çalışma koşullarının kötüleşmesine neden oldu. Ayrıca, kriz dönemi kırılgan işlerde çalışanların payında bir artışa da sebep oldu.
- Gelişmiş ekonomilerde genç işgücü piyasaları, gelişmekte olan ekonomilerdeki genç işgücü piyasalarından daha hızlı toparlandıkça ve insan onuruna yakışır iş bakımından aradaki fark açıldıkça, işgücü göçü, gençlerin refahı ve sosyal uyum üzerinde yayılma etkileri olabilecek küresel eşitsizlikler büyümeye devam ediyor.
- Genç istihdamında daha güçlü ve eşit bir iyileşme yaratabilmek için, gençleri hedefleyen bir politika gündemi oluşturmak öncelikli bir konu olarak kalmalıdır. İstihdam yaratma çalışmalarını hızlandırmak suretiyle ekonomide toparlanmayı amaçlayan istihdam yanlısı makroekonomik politikalara odaklanırken, en savunmasız gençleri hedef alacak özel tedbirler getirmek de “kimsenin geride bırakılmamasını” sağlamanın anahtarı olacaktır.

* Bu bilgi notu, İstihdam Politikası Departmanından Sara Elder ve Niall O’Higgins tarafından hazırlanmış olup, kapsamlı bir şekilde gözden geçirilmiş ve ILO’nun İstihdam, İşgücü Piyasaları ve Gençlik Şubesindeki çok sayıda çalışma arkadaşının yapıcı yorumlarından yararlanılarak son haline getirilmiştir.

► Giriş

Daha önceki krizlerde olduğu gibi, COVID-19 döneminde de 15-24 yaş arası gençlerin işgücü piyasasına geçişleri sekteye uğramıştır. Ekonomik şoklar karşısında hâlâ “son giren ilk çıkar” yaklaşımına tabi olan gençlerin işgücü piyasasına katılımına ilişkin sonuçlar, yetişkinlere kıyasla daha fazla kötüleşmiştir.² Aynı zamanda, yüz yüze eğitim, öğrenim ve işe dayalı öğrenme programlarının COVID-19’a bağlı kapanmalar sebebiyle sona ermesi, beceri birikimi ve iş deneyimi bakımından gerilemelere sebep olmuştur ve bu durum, gençlerin gelecekte işgücü piyasasına geçişleri üzerinde kalıcı etkilere sebep olabilir.

COVID-19 krizinin etkilenen genç nesil üzerindeki uzun vadeli etkileri, önümüzdeki yıllarda yapılacak çalışmalara konu olacaktır. Geçmiş durgunluklardan elde edilen deneyimler, kalıcı kriz etkilerinin büyük öneme sahip olacağını göstermektedir.³

Bu Bilgi Notu, krizin en kötü etkilerinin ortaya çıktığı iki yılın ardından, genç istihdamının mevcut durumuna genel bir bakış sunmaktadır. ILO’nun küresel ve bölgesel düzeydeki modellenen tahminlerinden yararlanılarak hazırlanan, ve yakın zamanda gerçekleştirilen işgücü anketi sonuçlarını tamamlayıcı nitelikte olan bu Bilgi Notu, istihdam, işsizlik, ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde olma durumu ve aktif olmama durumu açısından gençlere ilişkin son trendler hakkında güncel bilgiler sunmaktadır.

► Kriz hafifledi

Gençlere yönelik işgücü piyasasında iyileşme var ama her yerde değil

Küresel düzeyde, genç işgücü piyasalarında COVID-19 krizinin yarattığı kargaşa henüz tam anlamıyla ortadan kalkmış durumda değil. 2022 yılında, istihdam edilmiş gençlerin oranı yüzde 34,5 olarak gerçekleşti ve bu oran, 2019’daki oranın 0,7 puan altında (Şekil 1). Ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde⁵ olan gençlerin oranı ise kriz öncesi döneme kıyasla hâlâ yüksek (0,6 puan kadar).⁶

² Bkz. COVID-19 ile ilgili olarak geçmişte yapılmış etki değerlendirmeleri. Örneğin, ILO, *An update on the youth labour market impact of the COVID-19 crisis*, Haziran 2021, ve ILO, *Global Employment Trends for Youth 2022*, 2022, Chapter 1.

³ Bkz., örneğin, ILO, *Preventing exclusion from the labour market: Tackling the COVID-19 youth employment crisis*, 2020.

⁴ ILO, *Monitor on the world of work, Eleventh edition*, 2023.

⁵ Ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde olan gençlerin oranı hesaplanırken işsiz bireyler ve aktif olmayan (ve okula gitmeyen) bireyler hesaba katılmıştır.

⁶ İstihdam oranlarında kriz sonrası meydana gelen yüzde değişimler,

kadınlar ve erkekler için aynı düzeyde (0,7 puan) gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, 2019-2022 döneminde, ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde olan gençlerin oranı erkeklerde 0,7 puan, genç kadınlarda ise 0,5 puan yüksek gerçekleşmiştir. Ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde olan gençlerin artış oranına bakıldığında genç kadınlar kısmen daha iyi durumda gibi görünmekle birlikte, 2022 yılında, küresel düzeyde genç kadınların ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde olan gençler içindeki oranı erkeklerdeki oranın (yüzde 15,4) iki katından fazla (yüzde 32,1) bir düzeyde gerçekleşmiştir.

Genç işgücü piyasasına ilişkin sonuçların hangi bakımlardan iyileşmeye işaret ettiğini ve hangi alanlarda zorlukların devam ettiğini göstermektedir.

Yakın zamanda yayınlanan *ILO Çalışma Yaşamı Gözlemi*,⁴ çoklu ve üst üste binen krizlerin düşük ve orta gelirli ülkelerdeki işgücü piyasalarında toparlanmayı engelleyen etkilerinden bahsetmektedir. Gelişmekte olan ülkelere bazılarının yüksek enflasyon, yüksek faiz oranları ve artan borç sıkıntısı riskini içeren makroekonomik kırılganlık sebebiyle toparlanmakta zorluk çekerken, genç istihdamına ve verimli işgücü piyasası geçişlerine ilişkin beklentiler belirsizliğini korumaktadır. Gelişmiş ekonomilerdeki işgücü piyasaları ise işgücü kıtlığı olan dönemleri daha dirençli bir şekilde geçirmiştir.

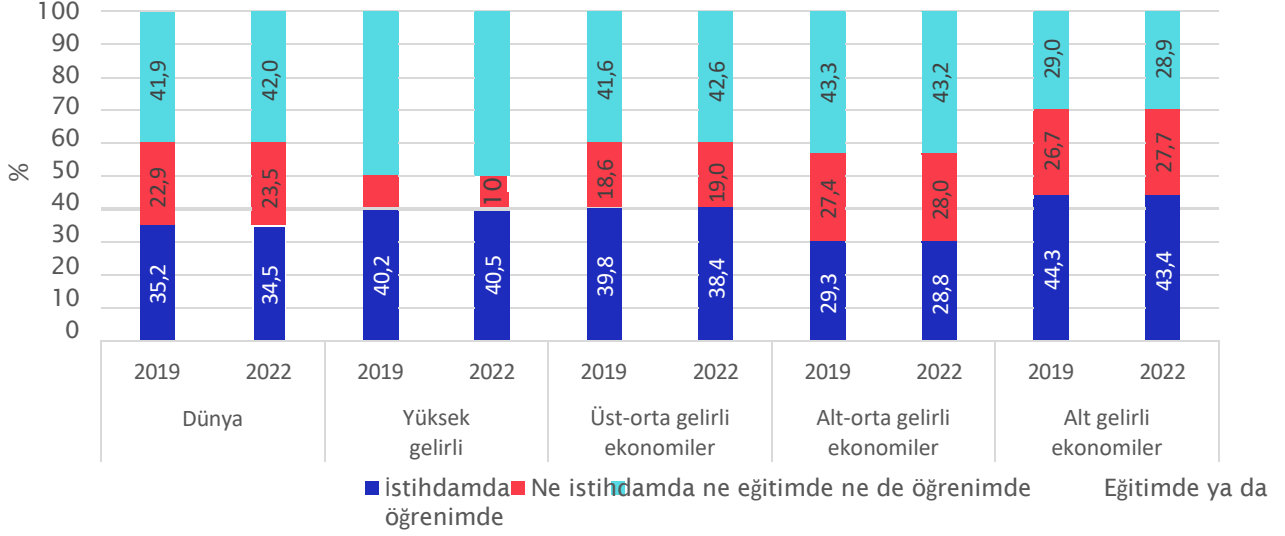
Toparlanma konusundaki gecikmeler, gelişmekte olan ekonomilerde yoğunlaşmaktadır.

Yüksek gelirli ekonomilerde, genç işgücü piyasaları yeniden “rayına oturmuş” durumdadır. 2022 yılında genç istihdamı oranı yüzde 40,5, eğitimde olan gençlerin oranı yüzde 49,1, ve ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde olan gençlerin oranı yüzde 10,4 olarak gerçekleşmiştir.⁷ Bunun aksine, düşük ve orta gelirli ekonomilerde, ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde olan gençlerin oranı kriz öncesi döneme kıyasla yüksek kalırken, gençlerin istihdam içindeki oranı düşük kalmıştır. İşgücü piyasasında gençlere yönelik toparlanmanın daha uzun sürdüğü ve daha sınırlı olduğu ekonomilerin düşük gelirli ekonomiler olduğu açıktır. Bu gelir grubundaki ekonomilerde, 2022 yılında ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde olan gençlerin yüzde oranı 2019’a kıyasla 1 puan yüksek (yüzde 27,7) gerçekleşmiştir.

⁷ Genç işgücü piyasalarındaki toparlanmayı değerlendirirken karşılaşılan zorluklardan biri, pozitif trendlerin yönünün tespit edilmesidir. Yetişkinler için istihdam oranlarının artması ve aktif olmama durumunun azalması

ümit edilirken, genç işgücü piyasaları için aynı durum geçerli değildir çünkü okula devam etme durumu işgücüne katılım motivasyonunu etkilemektedir. Dünyanın her yerinde, en azından son on yıllarda eğitime kayıt konusunda belirgin bir ilerleme olduğu aşikârdır ve eğitime erişimin artmasıyla birlikte gençlerin istihdam oranları düşmektedir. Küresel düzeyde, genç istihdamının nüfus içindeki yüzde oranı, 2013 ile 2023 arasında 3 puandan fazla düşüş göstermiştir.

► **Şekil 1. Ana ekonomik faaliyet durumuna ve gelir düzeyine göre dünyadaki genç nüfusun dağılımı, 2019 ve 2022**

Not: Bu üç kategori birbirini dışlamaktadır. Örneğin "Eğitimde ya da öğrenimde" olarak belirtilen bir genç aynı zamanda "istihdamda" olarak belirtilemez.
Kaynak: ILO'nun modellenmiş tahminleri, Kasım 2022; ILOSTAT üzerinden erişilebilir.

Toparlanma düzeyini ölçmenin bir başka yolu, şu iki döneme ilişkin başlıca işgücü piyasası göstergelerine bakmaktır: uzun bir dönem olan kriz öncesi dönem (2013-2019) ve kriz sonrası dönem (2022-2023).⁸ Şekil 2'de görselleştirilen bu karşılaştırmaya göre, işgücü piyasasındaki gençlerin karşılaştığı zorluklarda bir hafifleme olacağı öngörülmemeyen bölgeler şunlardır:

Arap Devletleri, Doğu Asya, Sahra Altı Afrika ve daha az ölçüde, Güney Asya (ve yalnızca genç kadınlar için Orta ve Batı Asya). Bu bölgelerde, genç işsizliği oranları, özellikle genç kadınlar için, kriz sonrası dönemde de (2022-2023) yüksek kalmaya devam etmiştir (Şekil 2, Panel B ve Panel C). İstihdamın nüfusa oranı kriz öncesi dönemdeki ortalamasının altında kalmıştır.

Çin'deki rekor seviyede yüksek olan genç işsizliği oranları (Nisan 2023'te yüzde 20,4 olarak bildirilmiştir), Doğu Asya'daki trendlerin önemli belirleyicilerinden biridir.

9 Güneydoğu Asya ve Pasifik'te ve Kuzey Afrika'da, işsizlik oranlarında bir iyileşme görülmüş olsa da, aktif olmayan gençlerin oranı kriz öncesi döneme kıyasla olağandışı bir şekilde yüksek kalmaya devam etmiştir (gösterilmemiştir).

Genç istihdamının nüfusa oranında artış (öngörülen) ve genç işsizlik oranlarında (her iki cinsiyet için) düşüş gösteren bölgeler, gelişmiş ekonomilerden oluşan bölgeler olan Avrupa ve Kuzey Amerika'dır. Dolayısıyla bu tür sonuçlar, gelir seviyelerindeki farklılıklara göre aranım iyice açılacağına bir göstergesidir. 2022-2023 döneminde, yüksek gelirli ekonomilerdeki genç işsizliği oranı (yüzde 10,8), kriz öncesi dönemdeki yüzde oranının 2,8 puan altına inmiş durumdaydı (Şekil 2). Bu durum, üst-orta gelirli ekonomilerde (+1,5 puan farkla yüzde 15) ve düşük gelirli ekonomilerde (+1,1 puan farkla yüzde 9,2) görülen keskin artışlarla büyük bir tezat oluşturmaktadır. Ayrıca, gençler arasında aktif olmayanların (bir kısmı okula gitmektedir) oranının 2022-2023 döneminde kriz öncesi döneme kıyasla düşüş gösterdiği ekonomiler yalnızca yüksek gelirli ekonomilerdir.

⁸ 2022 ve 2023 verileri ILO projeksiyonlarından alınmıştır.

► ILO Bilgi Notu

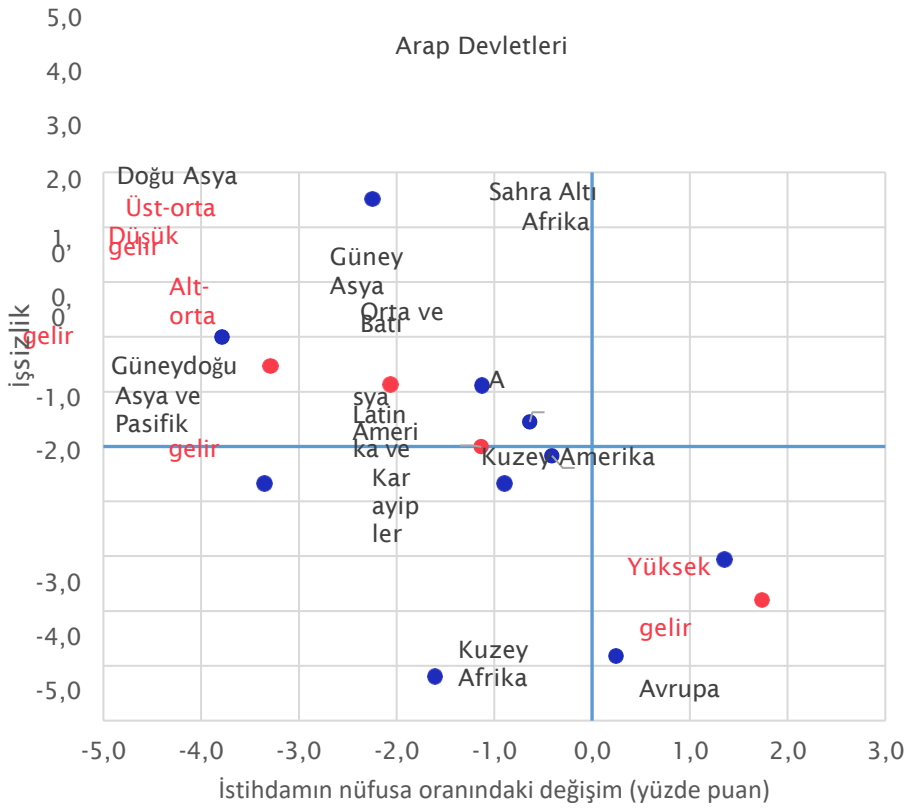
Genç İstihdamında İyileşme

⁹ Çin Ulusal İstatistik Bürosu, "The Urban Surveyed Unemployment Rate of the Population Aged from 16 to 24(%)", Erişim tarihi: 9 Haziran 2023.

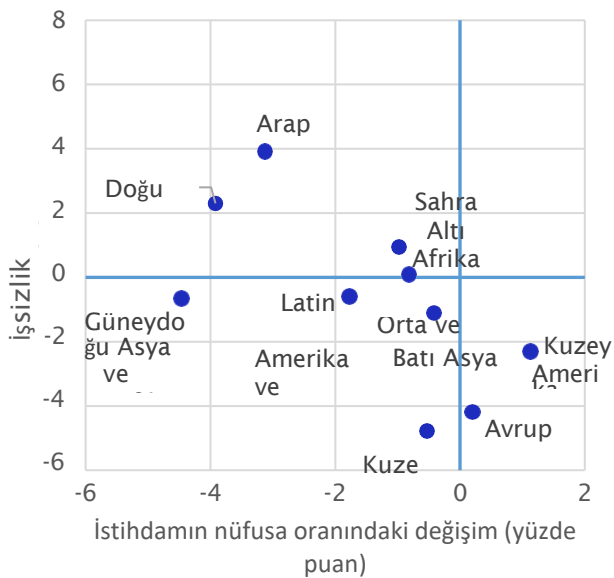
4

► **Şekil 2. Genç istihdamının nüfusa oranında ve genç işsizliği oranında 2013-2019 döneminden (kriz öncesi dönem) kıyasla 2022-2023 dönemine (kriz sonrası dönem) kadar gerçekleşen değişimin bölgelere ve gelir düzeyine göre dağılımı (iki dönem arasında ortalama yüzde oranlarda meydana gelen puan farkı)**

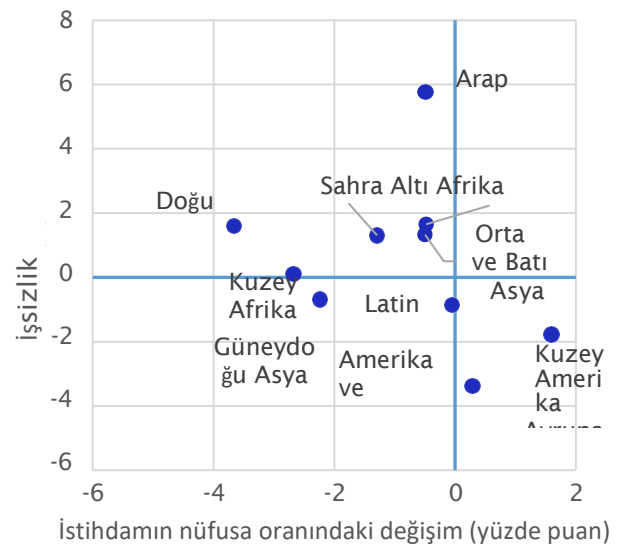
Panel A. Toplam

Panel B. Erkek

Panel C. Kadın

Notlar: Kriz öncesi döneme ilişkin gösterge, 2013-2019 dönemindeki ortalama oranlardır. Kriz sonrası döneme ilişkin gösterge ise, 2022 ve 2023 için öngörülen sonuçların ortalamasıdır. EPR = istihdamın nüfusa oranı; UR = işsizlik oranı; pp = yüzde puan.

Kaynak: ILO'nun modellenmiş tahminleri, Kasım 2022; ILOSTAT üzerinden erişilebilir.

Gelişmiş ekonomilerdeki hızlı toparlanmanın arkasındaki faktörler neler?

Günümüz koşullarında, genç işgücü piyasalarının mevcut durumun özellikle Avrupa ve Kuzey Amerika gibi gelişmiş bölgelerde olumlu bir görünüm sergilemektedir. Her iki bölgede de, genç işsizliği oranları kriz öncesi dönemdeki ortalamanın altına düşmüş, genç istihdam oranları artmış ve gençlerin aktif olmama durumu kriz öncesiyle aynı seviyeye gelmiştir.

Kriz döneminde uygulanan hızlı mali müdahale, bu bölgelerdeki genç işgücü piyasalarındaki iyileşmede rol oynamıştır. 2020 yılında, isteğe bağlı mali müdahale tedbirlerinin maliyeti çok sayıda yüksek gelirli ekonomide tipik olarak Gayri Safi Yurtiçi Hasılanın yüzde 10'unun üzerinde, gelişmiş ekonomilerin büyük çoğunluğunda ise en az yüzde 7,5'in düzeyinde gerçekleşmiştir.¹⁰ İlk başlarda doğrudan tedbirler gençlerden çok çalışma yaşındaki işçilere fayda sağlama eğiliminde olsa da,¹¹ bir bütün olarak ekonomik iyileşmeye yönelik teşvikler, daha sonra genç istihdamının da nispeten hızlı bir şekilde toparlanması anlamına gelmekteydi. Avrupa Birliği ülkeleri ayrıca, genç istihdamını destekleyen otomatik bir dengeleyici görevi gören ve gençler için iş yaratılmasına önemli bir mali katkı sağlayan güçlendirilmiş Avrupa Gençlik Garantisinden de yararlanmıştır.¹²

Muhtemelen, belirli mesleklerde işgücü talebinin işçi arzını aştığı durumlarda meydana gelen işgücü kıtlığı da bu bölgelerdeki genç istihdamının artmasında önemli bir rol oynamıştır. Şekil 3'te, Avrupa ve Kuzey Amerika ülkeleri arasında 2020 ile 2022 yıl ortası arasındaki dönemde açık iş pozisyonlarının iş arayan gençlere oranında bir artış eğilimi olduğu görülmektedir.

COVID sonrası kriz döneminde Avrupa ülkelerinde meydana gelen işgücü kıtlığı, öncelikle inşaat ve mühendislik gibi zanaat/üretim alanlarında olmak üzere profesyonel ve teknik düzeylerde de görülmüştür.¹³ Kanada ve Amerika Birleşik Devletlerinde, ağırlama ve eğlence sektörlerindeki işgücü kıtlığı, yarı zamanlı ve mevsimlik işlerde çalışmak isteyen genç işçilere olan talebi artırdı.

¹¹ N. O'Higgins, S. Verick and A. Elsheikhi, "On the nature of the impact of the COVID-19 pandemic on youth labour markets: A cross-country

¹⁰ A. Barford, A. Coutts and G. Sahai, *Youth employment in times of COVID: A global review of COVID-19 policy responses to tackle (un)employment and disadvantage among young people*, 2021.

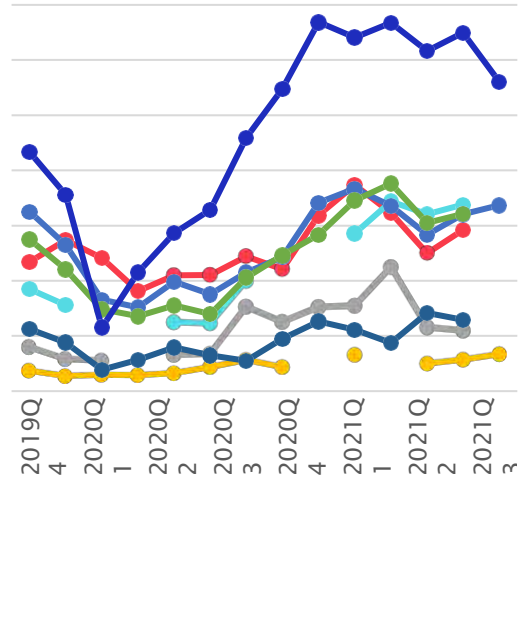
► ILO Bilgi Notu

► **Şekil 3. Avrupa ve Kuzey Amerika'daki genç istihdamında iyileşme**
seçilmiş ekonomilerde açık iş pozisyonlarının genç istihdamına oranı, 2019'un 4. çeyreğinden (Q4) 2023'ün 1. çeyreğine (Q1) kadar

7,0
6,0
5,0
4,0
3,0
2,0
1,0
0,0

Belçika Kanada Danimarka
Fransa Almanya Hollanda
İsveç Amerika Birleşik Devletleri

Ora

Kaynak: İdari kayıtlara (açık iş pozisyonları) ve işgücü anketlerine (işsizlik) dayalı ILO tahminleri.

Kriz ile birlikte, genç insanların nerede ve nasıl çalıştığı konusunda değişiklikler oldu

Genç işçilerin krizle başa çıkma mekanizmaları, istihdamın sektörel dağılımındaki değişimlerde açıkça görülmektedir. Arap Devletlerinde, Orta ve Batı Asya'da, Latin Amerika ve Karayiplerde ve Güneydoğu Asya ve Pasifik'te, normalde kentsel alanlarda çalışmaya başlayacak olan gençler, kırsal alanlarda kalmayı (veya oralara geri dönmeyi) ve aile çiftliklerinde veya daha büyük çiftçilik işletmelerinde tarım alanında çalışmayı seçmişlerdir (Ek tablo 2).

Büyük olasılıkla geçici olan değişim, zaman içinde küresel düzeydeki genç istihdamının sektörel dağılımını gösteren Şekil 4'teki panel A'da toplu olarak görülebilir. Gençlerin tarımdaki istihdamı, kriz döneminde doğrusal trend çizgisini aşmıştır. Aynı zamanda kriz, hizmet sektöründe giderek artmakta olan genç istihdamı oranlarının artış hızını da azaltmıştır.

[analysis](#)". Seventh ILO Regulating for Decent Work Conference, Cenevre, 6-9 Temmuz 2021.

¹² U. Rinne, W. Eichhorst, P. Marx and J. Brunner, [Promoting youth employment during COVID-19: A review of policy responses](#), 2022.

¹³ Avrupa Çalışma Otoritesi, [EURES Report on labour shortages and surpluses](#), 2022.

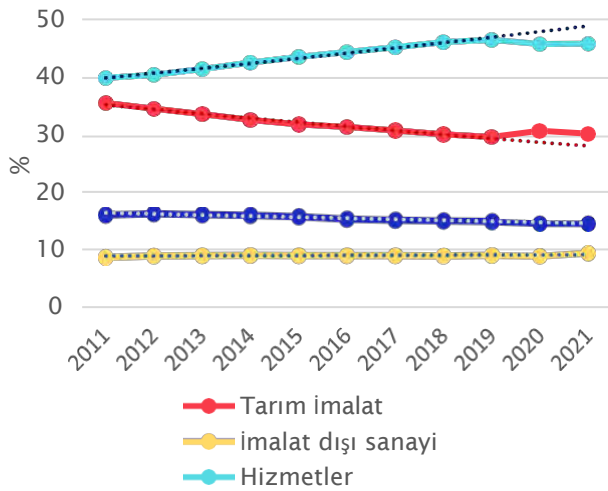
Kriz döneminde, imalat sektöründeki gençlerin istihdam oranında çok az değişiklik olmuştur. Bölgelere bakıldığında, Arap Devletleri, Orta ve Batı Asya, Doğu Asya, Latin Amerika ve Karayipler, Kuzey Amerika ve Pasifik'te kriz sırasında imalat sektöründeki genç istihdamı oranının büyüme yönü değişmiştir (Ek tablo 2).

İşlerin kurumsal düzenlemesine dair bir göstergenin niteliğinde olan istihdam şekline bakıldığında, krizin, genç işçilerin (küresel düzeyde) ücretli istihdam içindeki oranının trendin altında olmasına, kendi hesabına çalışan işçilerin oranının ise trendin üzerinde olmasına yol açtığı görülmektedir. (Şekil 4, panel B).

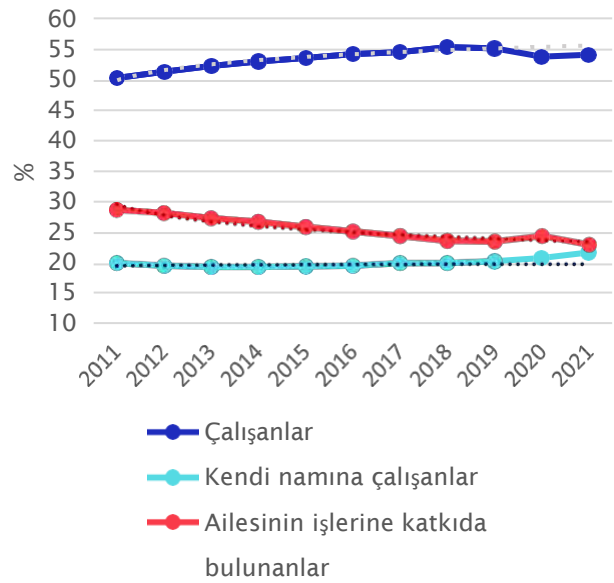
► Şekil 4.

Genel sektörlere ve istihdam şekline göre dünyadaki genç istihdamı, 2011-2021 (toplam genç istihdamı içindeki %)

Panel A. Genel sektörlere göre

Panel B. İstihdam şekline göre

Not: Noktalı çizimler, 2011-2019 dönemindeki veri noktalarına dayanarak doğrusal olarak tahmin edilen eğilim çizgisini göstermektedir.
Kaynak: ILO'nun modellenmiş tahminleri, Kasım 2022 (istihdam şekli) ve ILO'nun modellenmiş sektörel tahminleri, Kasım 2022, yayınlanmamış (sektör).

► Tehlike çanları mı çalıyor?

İşgücü piyasalarının COVID-19 krizinden kurtulmaya başladığını gösteren işaretler artmakta olduğu için, son zamanlarda biraz coşkuyla yer olduğu düşünülmektedir. Birçok ekonomi yavaş da olsa büyüme eğilimine geçmiş olsa da, kriz öncesi dönemden bu yana sessizliğini korumaktadır. COVID-19 krizinin en kötü günleri geride kalmış olsa da,

Kendi hesabına çalışmak ücretli işe kıyasla daha kırılgan ve büyük ölçüde gayri resmi görüldüğü için, kendi hesabına çalışanların oranı arttığında, işlerin kalitesinin düştüğü söylenmektedir. Dolayısıyla, elde edilen sonuçlar kriz dönemi olan 2019-2021 döneminde genç istihdamının kalitesinin bozulduğunu teyit etmektedir.

Bununla birlikte, gelişmekte olan bölgelerdeki gençlerin kırılgan işlerdeki istihdam oranlarında görülen artış, dünya genelinde gençlerin insan onuruna yakışır iş fırsatları konusunda karşı karşıya oldukları önemli boşluklarla ilişkilidir. Örneğin, 2021 yılında, Sahra Altı Afrika'da bir gencin kırılgan bir işte çalışma olasılığı, Avrupa'daki bir gencin böyle bir işte çalışması olasılığından 17 kat fazlaydı; 10 yıl önce ise 16 kat fazlaydı (Ek tablo 3).

gençlerin işgücü piyasasına katılımına ilişkin sonuçlar henüz kriz öncesi eğilimleri yansıtmak seviyelerine tam olarak geri dönmüş değildir.

Bu Bilgi Notunun başlığında yer alan soruya cevaben: Daha derin bir mali yapıya ve arzın talebi karşılayamadığı işgücü piyasalarına sahip ekonomilerde (işgücü fazlası olan durumların aksine) genç istihdamında iyileşme

görülmektedir. Halen rahatsız edici olan konu şudur ki, toplanmakta olan ekonomiler, gençlerin insan onuruna yakışır iş bulacağına dair öngörülerin zaten yüksek olduğu ekonomilerle aynı ekonomilerdir, yani üst gelir grubundaki ekonomilerdir.

Bu olumlu görünüm, ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde olan gençlerin oranının ve genç işsizliği oranının, geleneksel olarak pek çok gencin işgücü piyasasına girmesine vesile olan kayıtdışı istihdam oranlarının yüksekliğine rağmen kriz öncesi döneme

kıyasla hâlâ yüksek olduğu düşük gelirli ekonomilerdeki görünümle tezat teşkil etmektedir.

Gelişmiş ekonomilerdeki genç işgücü piyasaları geliştirmekte olan ekonomilerdekinden daha hızlı toparlandığı için, küresel eşitsizlikler büyümeye devam etmektedir. Son yayınlanan ILO Gözleminde, düşük gelirli ekonomilerde insan onuruna yakışır işleri ve sosyal korumayı destekleyecek eylemlere hız verilmemesi halinde, küresel bir istihdam bölünmesi meydana geleceği konusunda uyarıda bulunmaktadır. İşgücü piyasasındaki artan ayrışmaya karşı koymak ve sosyal adaleti teşvik etmek amacıyla geliştirmekte olan ekonomilere destek olurken, gençlerin desteklenmesine yönelik politika ve programlara daha fazla odaklanılması son derece yararlı olacaktır. Son veriler, pandemi sırasında genç istihdamını desteklemeye yönelik tedbirler uygulayan çoğu ülkenin, halihazırda ulusal bir genç istihdam stratejisine sahip ülkeler olduğunu göstermektedir.¹⁴

Önümüzdeki yıllarda ülkelerin, ekonominin büyüyen sektörlerinde eğitim ve öğretim yoluyla genç kadın ve erkeklerden oluşan bir beşeri sermaye oluşturmaya yönelik girişimlere öncelik vermesi hayati önem taşımaktadır. Bu husus, genç göçmenler, genç sığınmacılar ve engeli olan gençler gibi çeşitli hassasiyetlere sahip olan gençler için özellikle önemlidir. Aynı derecede önemli olan bir diğer konu da, gençlere yönelik insan onuruna yakışır iş yaratma konusunda zorluk çeken geliştirmekte olan ülkeler başta olmak üzere, hükümetlerin kamu yatırımlarını ve özel yatırımları iş potansiyeli yüksek sektör ve endüstrilere yönlendirmesi konusudur.

¹⁴ "2020 yılına kadar gençlerin istihdamına yönelik küresel bir strateji geliştirip faaliyete geçirilmesi ve ILO'nun Küresel İş Paktının uygulanması" şeklindeki 8.b no'lu Sürdürülebilir Kalkınma Hedefine yönelik ilerlemenin izlenmesi çalışmaları kapsamında 2022'de hükümetler tarafından ILO'ya sunulan ülke verileri.

□ ILO Bilgi Notu

Örneğin yeşil sektörlerin, dijital sektörlerin ve bakım sektörlerinin geliştirilmesini hedeflemek, gençlere yönelik insana yakışır iş fırsatlarını genişletmekle kalmaz, aynı zamanda sürdürülebilirliğin, kapsayıcılığın ve dayanıklılığın teşvik edilmesine de yardımcı olur.

Gençlerin işgücü piyasasına geçişlerini ve işgücü piyasası içindeki hareketlerini kolaylaştıran destek politikalarının ve programlarının (aktif işgücü piyasası politikaları, kariyer rehberliği ve çıraklık, ve düzenli işçi göçü politikaları dahil) ortaya koyulabilmesi için işgücü piyasası kurumlarının güçlendirilmesi konusu, tüm sosyo-ekonomik bağlamlar için hayati önemini korumaktadır. Gerek pasif gerekse aktif işgücü piyasası politikaları, orta ve düşük gelirli ekonomilerde gençler için insan onuruna yakışır iş fırsatları ve daha iyi geçim kaynakları sağlarken, gelişmiş ekonomilerde işgücü piyasalarından gelen baskıyı hafifletebilir.

► Ek: İlave tablolar

► **Tablo 1. Bölge, gelir düzeyi ve cinsiyet bağlamında, genç istihdamının nüfusa oranı, işsizlik oranı ve aktif olmama oranı, 2019-2022 (yüzde)**

	İstihdamın nüfusa oranı				İşsizlik oranı				Aktif olmama durumunun oranı			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Toplam												
Arap Devletleri	20,9	19,2	19,5	20,0	25,1	28,5	27,6	26,8	72,1	73,2	73,1	72,8
Orta ve Batı Asya	32,9	30,7	32,2	33,3	18,3	18,2	17,1	15,3	59,7	62,5	61,2	60,6
Doğu Asya	44,2	40,8	42,2	42,0	10,2	12,0	11,7	12,3	50,8	53,6	52,2	52,1
Avrupa (Doğu, Kuzey, Güney, Batı)	34,3	32,1	32,3	33,7	14,5	16,4	16,1	13,9	59,9	61,6	61,4	60,9
Latin Amerika ve Karayipler	40,2	34,9	38,0	40,3	17,9	21,2	19,2	15,4	51,0	55,8	52,9	52,4
Kuzey Afrika	18,3	17,5	18,0	18,3	25,8	26,9	25,8	25,4	75,3	76,1	75,7	75,4
Kuzey Amerika	47,6	42,4	46,5	47,6	8,7	15,5	10,1	8,1	47,9	49,8	48,3	48,2
Güneydoğu Asya ve Pasifik	42,4	39,8	38,8	39,4	8,9	10,3	9,8	9,2	53,4	55,6	56,9	56,6
Güney Asya	25,0	22,3	24,5	25,1	19,3	24,9	20,2	19,7	69,0	70,3	69,3	68,7
Sahra Altı Afrika	41,2	40,1	40,3	40,8	9,0	9,9	9,7	9,8	54,8	55,5	55,3	54,8
Yüksek gelir	40,2	37,2	39,1	40,5	10,9	14,7	12,2	10,3	54,8	56,3	55,5	54,9
Düşük gelir	44,3	43,0	43,2	43,4	8,5	9,7	9,3	9,3	51,6	52,3	52,4	52,1
Alt-orta gelir	29,3	26,9	28,2	28,8	15,4	19,0	16,3	15,9	65,4	66,7	66,3	65,8
Üst-orta gelir	39,8	35,9	37,8	38,4	14,8	16,8	16,1	15,1	53,3	56,8	55,0	54,8
Dünya	35,2	32,5	33,8	34,5	13,7	16,4	14,7	14,0	59,2	61,2	60,4	59,9
Erkek												
Arap Devletleri	35,1	32,2	32,9	33,8	22,1	25,6	24,3	23,3	54,9	56,7	56,6	56,0
Orta ve Batı Asya	40,0	38,0	39,6	41,0	17,3	16,5	15,5	13,5	51,6	54,5	53,2	52,6
Doğu Asya	45,6	42,3	43,5	43,3	11,0	12,9	12,7	13,5	48,7	51,4	50,2	50,0
Avrupa (Doğu, Kuzey, Güney, Batı)	36,4	34,2	34,4	35,8	15,0	16,6	16,1	14,0	57,2	58,9	59,0	58,4
Latin Amerika ve Karayipler	48,9	43,2	46,4	48,8	15,1	18,0	16,0	12,9	42,3	47,3	44,7	44,0
Kuzey Afrika	29,1	28,2	28,7	29,3	20,4	21,9	21,4	20,8	63,5	63,9	63,4	63,1
Kuzey Amerika	47,5	42,8	46,8	47,7	9,7	15,6	10,9	8,9	47,4	49,2	47,5	47,7
Güneydoğu Asya ve Pasifik	48,0	45,3	43,7	44,5	8,9	10,1	9,9	9,2	47,3	49,6	51,5	51,0
Güney Asya	37,0	33,1	36,4	37,4	19,2	24,9	19,9	19,4	54,2	55,9	54,6	53,6
Sahra Altı Afrika	43,0	42,1	42,2	42,8	8,6	9,3	9,1	9,2	53,0	53,6	53,6	52,9
Dünya	41,6	38,5	40,1	40,9	14,0	16,9	14,9	14,2	51,6	53,6	52,9	52,3
Kadın												
Arap Devletleri	5,2	5,0	5,2	5,2	41,8	43,6	44,2	44,2	91,2	91,1	90,8	90,6
Orta ve Batı Asya	25,5	23,0	24,3	25,3	19,9	21,0	19,9	18,1	68,1	70,8	69,6	69,0
Doğu Asya	42,5	39,1	40,7	40,6	9,2	10,7	10,5	10,8	53,3	56,2	54,5	54,5
Avrupa (Doğu, Kuzey, Güney, Batı)	32,0	29,9	30,2	31,5	14,0	16,1	16,1	13,8	62,8	64,4	64,0	63,5
Latin Amerika ve Karayipler	31,2	26,3	29,4	31,6	22,1	26,0	23,9	19,1	60,0	64,5	61,4	61,0
Kuzey Afrika	7,1	6,3	6,9	7,0	42,4	43,5	40,5	40,4	87,6	88,8	88,5	88,2
Kuzey Amerika	47,6	42,0	46,2	47,5	7,6	15,3	9,3	7,3	48,4	50,4	49,1	48,7
Güneydoğu Asya ve Pasifik	36,6	34,1	33,7	34,1	9,0	10,5	9,7	9,2	59,8	61,9	62,6	62,4
Güney Asya	12,0	10,6	11,6	11,8	19,7	24,9	21,1	21,0	85,0	85,9	85,3	85,1
Sahra Altı Afrika	39,4	38,0	38,4	38,7	9,4	10,7	10,4	10,4	56,6	57,5	57,2	56,8
Dünya	28,3	26,0	27,1	27,6	13,2	15,8	14,5	13,6	67,4	69,2	68,3	68,1

Kaynak: ILO'nun modelli tahminleri, Kasım 2022; ILOSTAT üzerinden erişilebilir.

► **Tablo 2. Genel sektörlerde, bölgelerde ve dünya genelinde genç istihdamı oranlarındaki değişim, 2009-2019 ve 2019-2021 (yüzde puan)**

Bölge	2009-2019				2019-2021			
	Tarım	İmalat	İmalat dışı sanayi	Hizmetler	Tarım	İmalat	İmalat dışı sanayi	Hizmetler
Arap Devletleri	-0,2	-1,0	1,3	2,5	0,2	0,3	-1,0	0,6
Orta ve Batı Asya	-6,7	0,2	0,2	6,3	0,6	-0,2	0,6	-1,0
Doğu Asya	-12,4	-3,2	1,5	14,1	-0,8	0,1	0,4	0,2
Avrupa	-1,6	-0,8	-1,9	4,4	-0,1	-0,2	0,0	0,3
Latin Amerika ve Karayipler	-1,1	-1,9	-0,5	3,5	0,4	0,3	0,5	-1,2
Kuzey Afrika	-7,0	0,5	1,4	5,0	-0,4	0,1	0,3	0,0
Kuzey Amerika	-0,3	0,5	0,5	-0,6	0,0	-0,4	0,0	0,4
Güneydoğu Asya ve Pasifik	-14,7	3,6	3,3	7,8	1,3	-1,2	1,2	-1,2
Güney Asya	-13,4	2,3	1,5	9,6	-1,6	0,4	0,2	1,1
Sahra Altı Afrika	-5,0	0,0	1,1	3,8	-0,1	0,2	0,2	-0,3
Dünya	-7,4	-0,9	1,0	7,4	0,6	-0,3	0,4	-0,7

Not: Gölgeleştirilmiş hücreler, 2019-2021 kriz döneminde, 2009-2019 dönemine kıyasla sektörel dağılımdaki eğilimde bir değişiklik (işaretin yönünde bir değişiklik) olduğunu göstermektedir.

Kaynak: ILO'nun modellenmiş tahminleri, Kasım 2022; yayınlanmamış.

► **Tablo 3. Bölgelere göre, kırlan işlerde çalışan gençlerin oranı, 2013-2021 (yüzde)**

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Arap Devletleri	20,7	20,7	21,8	22,2	23,6	24,1	24,8	25,9	26,0
Orta ve Batı Asya	31,1	29,8	28,7	28,2	27,5	27,0	27,0	28,1	27,2
Doğu Asya	36,8	35,7	34,5	33,4	32,5	31,3	30,3	30,5	29,4
Doğu Avrupa	10,4	9,5	9,8	10,1	9,9	9,4	9,2	9,7	9,1
Latin Amerika ve Karayipler	25,1	25,1	25,5	26,2	26,7	27,0	27,3	29,0	28,9
Kuzey Afrika	40,8	42,4	44,4	33,7	34,3	34,9	35,3	34,2	32,8
Kuzey Amerika	1,5	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4	1,3	1,5	1,5
Kuzey, Güney ve Batı Avrupa	5,0	4,9	4,8	4,6	4,5	4,3	4,4	4,6	4,6
Güneydoğu Asya ve Pasifik	40,8	39,3	36,6	35,7	35,2	34,9	34,4	36,6	36,9
Güney Asya	70,8	69,5	68,0	66,5	65,1	62,2	62,4	62,3	61,5
Sahra Altı Afrika	80,5	80,0	79,8	79,7	79,6	79,6	79,5	80,1	79,5
Dünya	46,9	46,3	45,6	45,0	44,7	43,9	44,1	45,5	45,0

Not: Kırlan işlerin oranı, istihdam şekli olarak Kendi namına çalışan kişiler ile Ailesinin işlerine katkıda bulunan kişilerin toplamının, toplam istihdama bölünmesiyle hesaplanmıştır.

Kaynak: ILO'nun modellenmiş sektörel tahminleri, Kasım 2022; ILOSTAT üzerinden erişilebilir.

İletişim bilgileri

International Labour Organization
4 route des Morillons
CH-1211 Geneva
Switzerland

Employment, Labour Markets and Youth Branch
E: emplab@ilo.org W:
www.ilo.org